

Иван Кузмановић

координатор за
комуникације
и медије
Фондације
Центар за
демократију

КЉУЧНЕ ПРЕПОРУКЕ ЕВРОПСКОЈ УНИЈИ
И ВЛАДАМА ЗЕМАЉА НАШЕГ РЕГИОНА

Нови ентузијазам

Како удахнути нову енергију у посустали процес европских интеграција земаља на Западном Балкану

Искреним поборницима европског пута Србије и других земаља Западног Балкана тешко је да прихвате чињеницу да су ЕУ интеграције у дужем периоду толико успорене да би се могло говорити и о њиховом заустављању. Нису отворена нова поглавља или кластери, нити су отпочети приступни преговори са државама које чекају на ту фазу интеграције. Уместо тога имамо углавном формалну одређеност балканских лидера за ЕУ и стварни изостанак конкретних реформских потеза, без којих, разуме се, нема даљег напретка.

Једно од најважнијих питања данас је како удахнути нову енергију у посустали процес европских интеграција земаља на Западном Балкану и пробудити нови ентузијазам код грађана и ЕУ и Западног Балкана за проширење ЕУ на наш регион.

У том смислу, вредне пажње су препоруке које су на недавној конференцији „Европска унија и Западни Балкан – обнова поверења“ организације цивилног друштва из региона упутиле кључним актерима, пре свега Европској унији и владама земаља Западног Балкана, поручујући да је потребно обновити поверење и освежити наратив, како о проширењу у самој Европској унији, тако и о евроинтеграцијама на Западном Балкану.

Владе држава нашег региона позване су да убрзају реформе у свим областима, нарочито у области владавине права, демократије и борбе против корупције. То су и битне

вредносне одреднице због којих смо се определили за европски пут, јер поред економског развоја и бољег животног стандарда, важно је градити и квалитет друштва и европски капацитет државе. Тражи се, такође, доследна примена европских стандарда у области јавних набавки, инвестиција и развоја инфраструктуре, као и да се заштита животне средине постави као политички и развојни приоритет.

Даље, за већину грађана је веома важна социјална димензија ЕУ интеграција, посебно имајући у виду све дубље економско и социјално раслојавање у нашим друштвима. Због тога су владе земаља Западног Балкана позване да у планирању јавних политика и праћењу реформи примене принципе Европског стуба социјалних права како би се оснажила социјална димензија процеса европске интеграције, што је од кључног значаја за очување и продубљивање подршке овом процесу од стране грађана.

Чланство у Европској унији требало би континуирано представљати као стратешки спољнополитички приоритет, што, да будемо потпуно искрени, наше политичке елите често не чине.

Велики изазови пред којима смо се нашли показали су колико је важна солидарност и да одговори на кризе морају бити заједнички. Зато је изузетно значајно да и ЕУ и земље Западног Балкана даље развијају солидарност у решавању заједничких проблема и суочавању с кризама, а

солидарност се очекује и од чланица ЕУ у окружењу на европском путу земаља нашег региона.

ЕУ је позвана да до краја 2021. отвори приступне преговоре са Северном Македонијом и Албанијом, а истакнута је и неопходност да Западни Балкан буде укључен у Конференцију о будућности Европе, јер је важно да и наши грађани буду део широког демократског дијалога о креирању будућних европских политика.

Организације цивилног друштва, партнери на пројекту „Млади Балкана за Европу“, позвале су и наше владе и ЕУ да укључе младе са Западног Балкана у разматрање развојних политика и оснаже их за примену европских вредности кроз образовање, културу и регионалну сарадњу.

Конечно, неопходно је да сви учесници политичког живота унапреде квалитет политичког дијалога, парламентарну демократију, партиципацију грађана и слободу медија.

Остаје да се надамо да ће доносиоци одлука и у Европској унији и на Западном Балкану имати слуха за ове поруке о убрзавању реформи и оснаживању процеса евроинтеграција јер би то унело нову динамику и допринело расту оптимизма и подршке грађана за проширење ЕУ на наш регион.

Како је то добро апострофирала Наташа Вучковић из Фондације Центар за демократију, организатора ове регионалне иницијативе, важно је континуирано правити кораке напред, јер је ентузијазам за евроинтеграције потребно стално „хранити“ успесима и подршкама.

Стога не чуди када прогресивни део друштва европским и балканским лидерима одлучно поручује – хоћемо суштинске реформе, брже кораке у интеграцијама и нову енергију на путу нашег региона у Европску унију! Једино тако можемо пробудити оптимизам и оснажити поверење и подршку грађана за европску будућност Западног Балкана.